

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Dětský domov, Nepomuk 278

Adresa: 335 01 Nepomuk 278

Identifikátor školy: 600 028 721

Termín konání inspekce: 6. až 9. duben a 13. a 14. duben 2004

Čj.:	h4-1226/04-1165
Signatura:	od4px550

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v dětském domově vzhledem k účelu a působnosti školského zařízení
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v dětském domově vzhledem k účelu a působnosti školského zařízení
- ❖ průběhu a výsledku vzdělávání a výchovy v dětském domově vzhledem k účelu a působnosti školského zařízení

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Dětský domov (DD, domov), příspěvková organizace, zabezpečuje výkon ústavní výchovy v rámci územně příslušné kompetence dětského diagnostického ústavu (DDÚ) v Plzni.

Zřizovatelem DD je Plzeňský kraj, Škroupova 18, 306 13 Plzeň. Stanovená kapacita 40 lůžek umístěných v hlavní budově a ve dvou odloučených pracovištích naplňuje záměr zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní a ochranné výchovy ve školských zařízeních v ustanovení § 4 odst. 4 písm. a). Školské zařízení sdružuje dětský domov s kapacitou 40 lůžek a školní jídelnu s kapacitou 60 jídel.

Odloučená pracoviště: 336 01 Blovice, Husova 415

Budovy čp. 117, 118, 119 - Oselce

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM K ÚČELU A PŮSOBNOSTI ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Ředitel dětského domova byl do funkce jmenován v roce 1982, naposledy potvrzen v roce 2001. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje. Má dlouholetou praxi a velké zkušenosti s přeměnou internátního zařízení na rodinný typ.

V době inspekční návštěvy zabezpečovalo výchovně-vzdělávací činnost celkově 13 pedagogů (z toho jeden muž). Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje jedenáct výchovných pracovníků, zbývající dva kvalifikaci nemají, ale v současné době si ji doplňují studiem na střední či vysoké škole. Psychologické vyšetření ještě nikdo neabsolvoval. Denní činnost dětí zajišťují v každé rodinné skupině dvě stálé pedagogické pracovnice. Jejich přímá výchovná práce je účelně rozvržena. Na noční službě se podílí 10 asistentů, z nichž jeden asistent vykonává také práci vyplývající z náhradní civilní služby.

Sociální pracovnice, která zastává funkci prvním rokem, je zaměstnaná na 0,8 úvazku a nemá pro tuto činnost potřebnou kvalifikaci. Snaží se zodpovědně plnit úkoly a povinnosti, dobře spolupracuje se všemi pedagogickými pracovníky. Osobní dokumentace dětí je zabezpečena před zneužitím, mlčenlivost o důvěrných údajích je zajištěna.

Metodičku prevence vykonává prvním rokem jedna z pedagogických pracovnic. Pro školní rok 2003/2004 je zpracován minimální preventivní program, který obsahuje konkrétní úkoly v několika oblastech prevence. Vytýčuje cíle a záměry směrem k drogové závislosti, alkoholismu, kouření, ke kriminalitě a delikvenci, k virtuálním drogám jako jsou počítače, televize a video, k záškoláctví, šikaně a vandalismu. K hlavním úkolům programu patří zabezpečení mimoškolních aktivit pro využívání volného času dětí, výchovné působení ke

zdravému životnímu stylu a formování základů etiky a právní výchovy. Pamatováno je jak na materiální zabezpečení této oblasti, tak i na zvyšování odborné přípravy pedagogických pracovníků i ostatních zaměstnanců domova při řešení aktuálních problémů dětí. V poslední době nebyly v domově zaznamenány žádné útoky, pedagogičtí pracovníci se zabývají a řeší především kouření dětí. Nárůst agresivity a krádeže proti předcházejícím letům zaznamenán nebyl.

Funkci zdravotníka v domově zastává jedna z pomocných vychovatelek. Je absolventkou střední zdravotnické školy, obor zdravotní sestra. V zařízení zajišťuje primární péči, vede přehled výdeje léků a kartotéku nemocných.

Plynulý chod dětského domova pomáhají udržovat i další správní zaměstnanci. Patří mezi ně vedoucí stravování, dvě kuchařky, ekonom a dva domovníci.

Plán pedagogických rad obsahující datum konání a program je uveden v „Ročním plánu práce“. Pedagogické rady jsou jedním z nástrojů systému vedení zaměstnanců. Ten je spolu s osobním předáváním informací při naplňování účelu a působnosti všech pracovišť zařízení plně funkční. Pedagogické rady probíhají podle plánu, jejich záznamy obsahují převážně pedagogickou problematiku a se závěry pravidelných schůzek pěti metodických sdružení vychovatelů se stávají sjednocujícím prvkem při postupu pedagogických pracovníků v oblasti výchovy a vzdělávání dětí. Metodická pomoc začínajícím nebo výchovným pracovníkům s krátkou praxí není opomíjena a je zabezpečována nejzkušenějšími pedagogy.

Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků je věnována zvláště v posledním období náležitá pozornost. V současné době studuje pět vychovatelek, z toho čtyři obor speciální pedagogika na Západočeské univerzitě v Plzni.

Pro kontrolní činnost má ředitel zařízení zpracován „Plán kontrol“. Při jeho tvorbě vycházel z hlavních úkolů školního roku a obsahuje termíny a zajištění konkrétních kontrol. Ředitel z nich pořizuje stručné, ale funkční záznamy. Na dílčích kontrolních činnostech se podílejí zkušenější vychovatelé, vedoucí stravování a ekonom.

Pro hodnocení práce a přiznání proměnlivých složek platu zaměstnanců jsou stanovena kritéria. Prokazatelně jsou všem známa. Motivačně vedou k podpoře kvalifikačního rozvoje pracovníků.

Hodnocení činnosti zařízení je konkrétně rozvedeno ve „Výroční zprávě“ za školní rok 2002/2003.

Provoz zařízení a organizace činnosti jsou dány „Organizačním řádem“ a „Vnitřním řádem domova“. Schéma řízení domova v organizačním řádu je koncipováno účelně, pokrývá potřebu zařízení. Současný informační systém a struktura řízení vycházejí z podmínek všech pracovišť domova. Vzájemná spolupráce zaměstnanců umožňuje pozitivně realizovat priority zařízení a uspokojovat potřeby dětí.

Kontakty s dalšími institucemi, které se podílejí na životě dětí (mateřské, základní, zvláštní a střední školy), jsou jednoznačně pozitivní a jejich spolupráce ve výchovně-vzdělávacím procesu má velmi dobrou úroveň, což potvrdili jejich zástupci při návštěvě těchto zařízení.

Personální podmínky jsou v souhrnu velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM K ÚČELU A PŮSOBNOSTI ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Hlavní budova zařízení (více jak 100 let stará, ale vhodně upravená a přebudovaná) se nachází v okrajové části města, v klidném prostředí. Dvoupatrové stavení s podkrovím, které obývá jedna ze tří rodinných skupin, vyhovuje chodu daného typu zařízení jak stavebně, tak po stránce hygienické. Dvě patra obývají zbylé dvě rodinné skupiny (každá má jedno pro sebe). V přízemí jsou umístěny čtyři kanceláře, ředitelna, jídelna s kuchyní a příruční sklad se sportovním a turistickým náčiním. Každá rodinná skupina v Nepomuku i v odloučených místech má k dispozici společenskou místnost, kuchyňku, dvou až čtyřlůžkoví ložnice a sociální zařízení. Vybavení nábytkem v některých skupinách je starší, ale funkční. V poslední době došlo k dalšímu zkvalitnění celkového vybavení kuchyní, interiérů ložnic, sociálního zařízení i společných místností. Vynikajícím způsobem je řešen prostor kuchyňek s moderním nábytkem, elektrospotřebiči a nádobím. V dostatečném množství je k dispozici audiovizuální technika i počítače, knihovny disponují celou řadou vhodných titulů, každá rodinná skupina je dobře zásobena stolními hrami, hračkami i pracovním materiálem a pomůckami pro přípravu na vyučování. Kvalitní a bohatý rejstřík má videotéka. Veškeré prostory jsou upravené na velmi dobré estetické úrovni. V posledním období domov spravuje i dvě zahrady. Na jedné se nachází bezprašné hřiště, tři skleníky a pět zahradních chatek, které mají vnitřní vybavení pro letní pobyt dětí. V prostoru zahrady je zbudováno ohniště a zahradní gril. Na travnaté části stojí i víceúčelový altán, který slouží ke společným akcím dětí, využíván je i jako sušárna prádla. Dále jsou zde umístěny prolézačky, houpačky a pískoviště pro menší děti. V těsné blízkosti hřiště se nachází dobře vybavený hlavní sklad sportovního a turistického náčiní a náradí. Druhá zahrada se nalézá na příkrém svahu v sousedství areálu domova a vzhledem k tomu je k rekreačním činnostem méně využívána.

Od roku 1997 se v pronajatých a upravených prostorách bývalé mateřské školy v Blovicích nachází odloučené pracoviště domova, kde pobývá čtvrtá rodinná skupina. Druhé odloučené pracoviště, otevřené v srpnu 2003, se od začátku tohoto školního roku nachází v obci Oselce, kde je umístěna v jednom opraveném okálovém domě pátá rodinná skupina. Vedle skupinového bytu, který má velmi pěknou společenskou místnost a perfektní kuchyňské vybavení s myčkou, sporákem, lednicí i mikrovlnnou troubou, je připraven i „startovací byt“ pro zletilé.

Hlavní budova i obě odloučená pracoviště splňují prostorové i hygienické požadavky a v současné době patří svým materiálně-technickým vybavením k nejlepším zařízením tohoto typu v regionu.

Dětský domov má k dispozici služební automobil Škoda Felicia combi, který je využíván k nákupům, operativním akcím a především k přepravě dětí. Děti mají řadu možností se účastnit zájmových aktivit v kmenových školách, či mimo zařízení.

Ředitel domova má stanoveny ve své koncepci prvořadě úkoly k dalšímu zkvalitňování podmínek v oblasti materiálního a technického vybavení všech pracovišť. V tomto směru jedná i se sponzory a příslušnými institucemi.

Materiálně-technické podmínky jsou zabezpečovány na velmi dobré úrovni, vynikající jsou po stránce účelnosti vybavení kuchyňek.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Výchovně-vzdělávací činnost školského zařízení

Základní právo dětí na výchovu a vzdělávání v návaznosti na ústavní principy a mezinárodní smlouvy o dětských právech a základních svobodách je dodržováno.

Povinná dokumentace: vnitřní řád, roční plán výchovně-vzdělávací práce, týdenní programy výchovně-vzdělávací činnosti, jednací protokol, osobní dokumentace dětí, knihy denní evidence zařízení, kniha úředních návštěv a kniha ostatních návštěv jsou vedeny dle právního předpisu. Byly v nich shledány dílčí nedostatky.

Vnitřní řád obsahuje ustanovení dané vyhláškou č. 334/2003 Sb., ze dne 22. září 2003, kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních. Některé kapitoly byly pojaty v obecné rovině, postrádaly konkrétnost, např. postup v případě útěku dítěte ze zařízení. V kapitole práva a povinnosti dětí chybělo přesné vymezení práv a povinností dětí, opatření ve výchově bylo dáno odkazem na právní normu. V době inspekce ředitel vnitřní řád upravoval a reagoval také na připomínky DDÚ.

Východiskem „Plánu práce“ na školní rok 2003/2004 je „Koncepční záměr rozvoje dětského domova“ ze dne 6. března 2002. Přechod domova z internátního typu na typ rodinný se postupně daří. Zejména realizace samostatné rodinné skupiny na odloučených pracovištích, výrazně v Oselcích, je důkazem možného vybudování rodinného zázemí.

Plán práce jasně formuluje filozofii zařízení, udává směry výchovně-vzdělávacího procesu, vytyčuje úkoly, metody i prostředky realizace záměrů. Nejsou však zřejmé dílčí úkoly, které by byly systémově rozpracovány v týdenních plánech.

Týdenní plány jsou zaměřené na vaření, pracovní a tělovýchovné činnosti. Pozornost je věnována přípravě na školu. V menší míře je v něm věnována pozornost rozvoji osobnostních kompetencí dětí. Některé formulace jsou velmi obecné (vycházka na klouzačku, hry na zahradě, apod.).

V denních záznamech je zaznamenáván průběh dne s důležitými informacemi a převzetí služby.

Osobní spisy dětí obsahují rozhodnutí o nařízení ústavní výchovy, zprávu z DDÚ a závěry z pedagogicko-psychologické poradny. Spisy neobsahovaly program rozvoje osobnosti a písemné žádosti osob odpovědných za výchovu o povolení pobytu. Tyto dokumenty jsou vedeny zvlášť.

Program rozvoje osobnosti dítěte je koncipován do několika oblastí, k nimž patří adaptační fáze a úkoly vycházející z potřeb dítěte. Úkoly jsou v dohodnutých intervalech pravidelně vyhodnocovány, důležité momenty jsou zaznamenávány průběžně.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu z hlediska struktury denních činností a nabídky je efektivní zejména na odloučených pracovištích, kde vytvářené přirozené sociální prostředí je téměř ideální. Zapojením dětí do aktivit domova a především mimo domov, individuálním přístupem, pomocí při doučování a dalšími metodami jsou zohledňovány potřeby a zájmy dětí.

Specifické cíle a důležité aspekty výchovně-vzdělávací práce včetně priorit ve výchově (vytváření domova rodinného typu, organizace domácnosti, orientace v různých sociálních situacích, profesní příprava na život) jsou v praxi realizovány.

Výchovně-vzdělávací činnost školského zařízení je velmi dobrá.

Průběh výchovně-vzdělávacích činností školského zařízení

V průběhu inspekce nebylo zjištěno porušování práv dětí. Děti docházejí do odpovídajících typů škol, v současné době navštěvuje šest dětí střední školu. Děti se prezentovaly a uspěly na atletických soutěžích v rámci kraje, republiky i mezinárodních soutěžích. Úspěchy sklízí i v kulturních soutěžích. V průběhu sledované odpolední i večerní doby vychovatelky respektovaly věk dětí, nabízené činnosti byly adekvátní schopnostem a možnostem dětí.

Plánování a příprava výchovně-vzdělávací činnosti vycházely z týdenních programů, na jejichž sestavování se děti aktivně podílely. Ve všech skupinách se činnosti účelně prolínaly. Děti se zapojily do dekorativní výzdoby k aktuálním svátkům, pod vedením vychovatelky věnovaly čas přípravě do školy, postupně pomáhaly připravovat večeři. Realizovaly se také prostřednictvím spontánních aktivit.

Použité pomůcky vyhovovaly množstvím i pestrostí a byly v souladu s programem dne. Podnětně působilo již samo prostředí kuchyně i obývacích pokojů, které iniciovalo aktivitu dětí. Děti byly vedeny k šetrnému zacházení s pracovními pomůckami, kuchyňským vybavením i elektrickými spotřebiči. Zejména v organizování řízených a spontánních činností byla psychohygiena velmi dobrá. Děti se pohybovaly v čistém a upraveném prostředí, měly dostatek aktivit i možnosti soukromí a odpočinku.

Vychovatelky vštěpovaly dětem pracovní dovednosti a návyky, vysvětlovaly jim smysl jednotlivých úkonů i jednání s dopadem na praktický život. Významnou roli hrála výchova ke kultuře stolování, ke které patřila i běžná konverzace.

Průběžná motivace a adresné hodnocení přispěly ke splnění plánovaných činností.

Děti se chovaly přirozeně, dodržovaly dohodnutá pravidla chování. Chovaly se k sobě ohleduplně a respektovaly potřeby druhých. Při spontánních rozhovorech prezentovaly svůj názor, měly potřebu sdělit dojmy i zkušenosti.

Průběh vzdělávání a výchovy byl celkově vynikající. Realizace výchovně-vzdělávací práce podporuje osobnostní rozvoj a sociální kompetence dětí.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Tabulka č. 1

Základní údaje o zařízení a o kolektivu dětí

Kapacita zařízení	40
Počet rodinných skupin	5
Počet dětí fyzicky přítomných na zařízení	40
Počet dětí na útěku	1*
Počet dětí přechodně ubytovaných mimo zařízení	-
Počet dětí s nařízenou ÚV	40
Počet dětí umístěných na předběžné opatření	-
Počet dětí umístěných na žádost osob odpovědných za výchovu	-
Počet dětí s ukončenou ÚV (OV) připravujících se na povolání	-

Počet dětí v péči neurologa	-
Počet dětí v péči DPA, DPL	-

* matka dítě skrývá

Tabulka č. 2

Rozdělení dětí do rodinných skupin

VS, RS	Počet dětí	MŠ	ZŠ	ZvŠ	Žáci SOU	Žáci SOŠ/VŠ	Dívky	Sourozenci ¹
1.	9	2	6	0	1	0	5	3x2
2.	8	3	2	0	2	1	5	3x2
3.	8	0	6	0	2	0	5	1x4
4.	8	1	2	2	2	1	3	1x3, 1x2
5.	7	0	6	6	1	0	5	2x2
Celkem	40	6	22	8	8	2	23	

¹ uveďte počty dvojic (1x2, 2x2...), trojic (1x3, 2x3...) apod.

Tabulka č. 3

Základní údaje o zaměstnancích

Zaměstnanci	Celkový počet	Z toho žen
Ředitel	1	-
Zástupce ředitele	1*	1*
Vedoucí vychovatel	-	-
Vychovatelé	12	12
Psycholog, etoped	-	-
Sociální pracovnice	1	1
Ostatní zaměstnanci	19	16
Celkem	33**	29**

*není samostatná funkce

**dvě pracovnice jsou na mateřské dovolené, není započítán zástupce

Údaje ve Zřizovací listině čj. H/778/01 ze dne 30. listopadu 2001 je v souladu s údaji v Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 31 474/2003-21 s účinností od 1. července 2004.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 31 474/2003-21 ze dne 29. ledna 2004 s účinností od 1. srpna 2004
2. Zřizovací listina vydaná Plzeňským krajem s účinností od 1. prosince 2001 ze dne 30. listopadu 2001 čj. H/778/01

3. Jmenování do funkce ředitele vydané Plzeňským krajem pod čj. H/661/01 s účinností od 1. října 2001
4. Potvrzení ve funkci ředitele DD Nepomuk vydané Okresem Plzeň-jih dne 15. února 2001 pod čj. 11 639/98-25
5. Organizační řád platný pro školní rok 2003/2004
6. Vnitřní řád bez čj.
7. Rozvrh služeb vychovatelů včetně ředitele
8. Osobní dokumentace dětí
9. Osobní dokumentace pracovníků
10. Roční plán práce pro školní rok 2003/2004
11. Koncepční záměr rozvoje DD
12. Týdenní plány
13. Kniha denní evidence zařízení
14. Minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004
15. Kniha úředních návštěv
16. Kniha ostatních návštěv
17. Záznamy z pedagogických rad za školní rok 2003/2004
18. Záznamy z porad vychovatelů za školní rok 2003/2004
19. Výroční zpráva za školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

Personálně je DD zajištěn, pokryty jsou všechny funkce. Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků je velmi dobrá. Pozitivní je jejich přístup ke kvalifikačnímu růstu. Pomoc pedagogům s krátkou praxí je zabezpečena zkušenými kolegy. Ředitel má promyšlenou koncepci, kterou postupně uvádí do praxe. Sociální pracovníce sice působí v zařízení krátce, ale počíná si dobře.

Materiálně-technické podmínky podporují účel a působnost školského zařízení. Vynikající zázemí je na odloučeném pracovišti Oselce. Moderně a efektivně jsou řešeny prostory kuchyní a vybavení v rodinných skupinách.

Pozemek domova umožňuje realizovat výchovně-vzdělávací činnosti a je dobře udržován.

Průběh a výsledky vzdělávací a výchovné činnosti byly vynikající. Důraz je kladen na rozvoj sociálních kompetencí dětí. Velmi dobré výsledky děti dosahují ve sportovních soutěžích.

Vnitřní řád a týdenní programy obsahovaly dílčí nedostatky, ostatní povinná dokumentace byla řádně vedena.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je na velmi dobré úrovni. Dětem je poskytována adekvátní péče.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Miloslava Paclíková	Paclíková v. r.
Člen týmu	Mgr. František Mottl	FrantMottl v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Lubomír Bludovský
Vlasta Lepší

V Liberci dne 12. května 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. 5. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Josef Kubáň	Kubáň v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Masarykova 28, 460 01 Liberec. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	14. 6. 2004	04-1431/04-101

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.